

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . 1 kor. Egy óra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . 3 . . . Negyedévre 4 . . 50 .

Feloldó szerkesztő:
SZPOS BÉLA.
Kiadók és lapfőnökök:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. száma.

A főispánok szüretje.

A kormány nyilatkozik.

Az új fiúmei kormányzó.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 24.

Megkezdődött a főispánok szüretje. Ma négy kinevezést közöl a hivatalos lap, holnap hozza a többit.

A hivatalos lap különben ma átvette a Cséry-féle vállalat szerepét. Hoz, visz meglepetéseket a közélet jeleiről. A kormány megkezdte a szervezkedést az ország alkotmánya ellen való háborúságában s beszámol arról, mi a hadereje. Ma bizonyára kirukkolt a pomerániai legényekkel, a diszgárdával. Hogy pedig milyen rémitő zavarban van s a hazard és bűnös kalandja már azon is mulik, hogy nagyon kevés az eladó ember Magyarországon, ríktó bizonyítéka a ma kiadott névsor. Az ország főispánjainak nyolcz-tizedrésze semmiképpen sem vállalkozik ennek a kormánynak a céljai szolgálatára s eddig négy főispánt

sikerült mindössze talánia Fejérváryéknak. Ezek: gróf Teleki László, aki Kolozsmegye, Tahi István kamarás, aki Pest-Pilis Solt-Kiskun vármegye és Kecskemét törvényhatósági város, Nagy László alispán, aki Szatmármegye és Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, aki Arad vármegye és Arad város főispánja lett. Gróf Teleki teljesen ismeretlen erdélyi fiatal ur; Tahi előregedett, tehetetlen, minden képesség híján levő vidéki birtokos, Nagy László volt alispán, akinek az érdeme, hogy a hatalom érdekében ujjat húzott a vármegyével, amely kidobta az alispáni székből, ahova Krisiöffy kegyelme állította vissza és Vásárhelyi Béla a vicinálisok terén szerzett érdemeivel lett főrendiházi tag, ami aztán most címet adott neki a főispánsághoz. Egy főrendiházi tag: ez csak nem utolsó, kopott exisztencia, argumentálnak a császári miniszterek . . .

Az első transzport így vált be. Ez ellen a tábor ellen nyugodt hidegvérrel készülődhetik az ország. Akár zsebredugott kézzel nézheti, mibe kezdenek. Vagy pedig az a fő, hogy zsebredugott

kézzel nézze a vergődésüket, amely nem végződhet másképpen, mint szégyenletes bukással. Ha ugyan egyáltalán megkezdhetik a munkájukat. Pest-vármegye székházában ma nagy meglepetéssel és vidámsággal vették tudomásul Tahi kinevezését és a vármegye egyik előkelő tisztviselője, akihez aziránt intéztünk kérdést, milyen eredményt jósol az új főispánnak, gunyosan mosolygott hozzá:

— Egyáltalán semmit, mert a törvény értelmében a főispánnak a közgyűlés színe előtt le kell tennie a hivatalos esküt, hogy installáltassék. Már pedig szeretném azt a közgyűlést látni, amelyik Fejérváry főispánjának odatartja a hátát, hogy azon kuszsék fel a székebe. Erőszakkal betörhet a főispán a vármegyeházára, de aztán lássa is meg, hogyan boldogul . . .

Fejérváry különben gondoskodott arról, hogy a bucsuzás a távozó főispánoknak ne legyen különösen fájdalmas. Gróf Bély Ákos, a volt kolozsi főispán a Szent-István-rend kiskeresztjét, Urbán István, Aradmegye távozó főispánja a Lipót-rend lovagkeresztjét

Egy hercegnő regénye.

A versaillesi Grandon temető Bonaparte-mauzoleumában máról kezdve egygyel több halott pihen. Az új lakó Eleonora hercegné, Pierre herceg özvegye, kinek halála újabb aktualitást ad a Bonaparte-ok nagy családi regénye egyes fejezeteinek.

A regényt élők közül való volt a most elhunyt Eleonora és ennek férje Pierre is, aki Luciennek, Napoleon öccsének volt a fia és aki atyjának példáját követve, szintén méssalliancet kötött. A most elhunyt Eleonora atyja esztorgályos volt és Ruffy-nek hívták. Csak így: Ruffy-nek. Még a nemesi „de” is hiányzott a neve elől, ami azonban nem akadályozta Pierre herceget abban, hogy Eleonorát, amikor megszerette, nőül vegye.

Az akkori császár, II. Napoleon tiltakozott e házasság ellen. Tiltakozása azonban nem volt valami hatásosan erélyes, a mi könnyen érthető, mert hiszen a császár maga is méssallianzót kötött, amikor Montijo Eugéniát vette nőül. A fiatal pár az esküvő után Páris közelében, Auteuilben vonult meg, ahol távol az udvarnak fényétől, zajától, kizárólag egymásnak éltek. Házasságukból két gyermek származott: Roland her-

ceg és Jeanne hercegnő, aki ma Villeneuve mári felesége.

Itt, az autedili villában játszódott le az a titokzatos és tulajdonképpen mai napig felderíthetetlen drám, amelynek Victor Noir újságíró áldozatul esett. 1870 elején történt, hogy Pierre herceg, aki irogatni szokott, cikket irt az Avenir de la Corse című lapba s hevesen megtámadott egy újságíró, Paschal Grousset, aki erre elküldte segédeit, hogy ezek elégtételt kérjenek a hercegtől és a mikor a segédek kijelentették, hogy felülkel szolidárisaknak érzik magukat, a herceg revolvert rántott és rálőtt látogatóira. Az egyik lövés halálos volt, szíven lötte Noirt.

Az eset kínos feltűnést keltett. Egész Páris talpra állt, elment Noir temetésére, a melyen Rochefort és Foinville mondtak lázító beszédet. III. Napoleont kétségbeejtette ez az incidens és intézkedett, hogy unokatestvére esküdtsek elé kerüljön. Mivel a császári herceg azt vallotta, hogy látogatói szemtelenül (I) viselkedtek irányában, sőt, hogy Noir pofonütötte (II) és ő még csak ekkor, önvédelemből rántott revolvert, az esküdték nem bűnösnek mondták.

A porosz háború után, amikor a Bonapartékat száműzték, Pierre herceg családjával Angliába vonult vissza. Ezekben a

gyásznapokban Eleonora hercegnő fényes jelét adta karakterének.

Londonban divatárus boltot nyitott, egészen kicsiny boltot, a melyben mindössze ketten dolgoztak: ő meg egy kis masamódeány. Utóbb a család visszatért Párisba. A kormány apanázt ajánlott föl arra az esetre, ha Bonaparte herceg családja Olaszországban telepedik le. Amde a masamód hercegasszony büszkén jelentette ki:

— Francia gyermekeket hoztam a világra és nem olaszokat!

A hercegnő mindent elkövetett, hogy fiát, Roland herceget felvétesse a saint-cyri katonai iskolába, de a herceget soha sem nevezték ki tiszté, mert az országgyűlés Gambetta indítványára kimondta, hogy soha Bourbon, vagy Bonaparte herceg nem állhat a francia hadsereg szolgálatában. Roland herceg földrajz tudós lett s utóbb elvette a montekarloi játékbank igazgatójának, Blancnak a leányát, a kinek nagy hozománya megszüntette a hercegi család nyomorát. A herceg ezután csakhamar férjhez adta a nővérét, a kinek ifju sógornője kétmillió frankot adott nászajándékba. A hercegnő Villeneuve marquisnak lett a felesége.

Oszi ujdonságok

női- és gyermek felöltőkben.

Teljesen friss áruk.

Legszöbb

a mit az oszi idény nyújthat

méréselt árban kaphatók

Darvas Testvérek

női felöltő áruháza.

Fótér, Fehérló szálloda épület.

Kistemplommal szemben.

kapta. Tahi, Teleki, Nagy László és Vásárhelyi öcsöbbsen is adják majd néhány hónap múlva, ha ugyan ez a terminus is nem tulságosan jóakaró.

A fiumei kormányzó.

A hivatalos lap mai közleményei között egyike a legfontosabbaknak az új fiumei kormányzó kinevezése Gróf Szapáry Pál, a magyar főúri karnak ez az agilis fiatal tagja lépett báró Roszner Ervin örökébe. Kinevezését a következőkben adja tudtul a hivatalos lap:

Magyar miniszterelnökömnek, magyar kereskedelemügyi miniszteremmel egyetértőleg tett előterjesztésére gróf Szapáry Pált fiumei és magyar-horvát tengerparti kormányzóvá kinevezem s ez utóbbi minőségében a fiumei tengerészeti hatóságok elnökségét is reá ruházom.

Kelt Bécsben, 1905. okt. hó 17-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Báró Fejérváry Géza s. k.

Vörös László, s. k.

A program.

Jelentettük már, hogy a Fejérváry kormány egy küldöttség előtt fogja kifejteni programját. Ez a küldöttség a második kerületi szabadelvűpárt küldöttsége lesz, amely tegnap este dr. Sztéhlo Kornél elnöklete alatt tartott gyűlésén elhatározta, hogy küldöttséget meneszt a kormányhoz, hogy felvilágosítást kérjen tőle jövődó politikájára nézve.

Ezt a küldöttséget Alpár Ignác fogja a miniszterelnök elé vezetni.

Kristóffy debreczeni képviselő jelölt.

A darabantok dolgoznak.

Darabant ujság Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 24.

Pár nappal ezelőtt hirt adtunk arról, hogy Kristóffy József belügyi ügyvezető egymillióhatszáz ezer koronát fog a magyar sajtó között kiosztani — szóval lapokat vásárol meg, a melyek aztán tisztességtelen politikájának fognak szolgálatába állani.

A hír valónak bizonyult. A belügyminiszteriumban egymásnak adják a kilincset a budapesti és a vidéki lapkiadók. A belügyi ügyvezetőnek valamennyihez van egy barátságos szava, s nagyobb bankó nélkül egyik sem hagyja el a miniszteriumot.

A darabant miniszter mint biztos forrásból értesülünk, Debreczenben is indítat a legmesszebb menő anyagi támogatással egy napi lapot. A lap kiadója egy ismert debreczeni vagyonos ember, aki lapvállalatába egy pár ezer forintot már belefektetett.

Az új lap lelkesedéssel és jól megfizetve fogja szolgálni a Fejérváry-kormány érdemeit. Szerkesztőségének aranyélete lesz. Nem kell ott dolgozni semmit, A budapesti központi sajtó iroda ellátja bőségesen cikkekkel a darabant

lapot. Lesz-e, nem lesz-e a darabant lapnak előfizetője, az mellékes, A választások megejtéséig exisztálni fog az ujság, azután szép csendesen beszűnik.

A darabant belügyi ügyvivőnek azonban nem csak a lap alapítás a célja Debreczenben, Messzebb menő tervei is vannak. Mint biztos forrásból értesülünk Kristoffy ur Bakonyi Samuval szemben a II-ik kerületben képviselőül lép fel. Pénz lesz a választás alkalmával még több, mint a mennyit Münnich Aurél szétosztott. Kristoffy számít rá, hogy elhódítja ezt a kerületet.

Pedig ha ezt akarja, hát egy pár évtizeddel előbb kellett volna megszületni a darabant urnak. Bakonyi Samu körül törhetetlen lelkesedéssel tömörül a kerület választó polgársága, s nincs rá eset, hogy Kristoffy-féle lakajok elhódítsák tőle a II-ik kerületet. Az ő neve biztos diadalt jelent a függetlenségi eszmének a második kerületben, s azt lap alapítással, vagy tisztességtelen pénzügyi manipulációval elbuktatni nem lehet.

Radosztáék újabb büne.

A betörők vallanak.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 24.

Fél esztendeje annak, hogy a debreczeni vizsgálóbírószék vizsgálati fogságba tartja Radosztá testvéreket, akik a nyár folyamán bámulatos furfanggal törtek be és rabolták ki a debreczeni úri házakat. Radosztáék a legnagyobb vakmerőséggel jártak be Magyarország legnagyobb városait, de egyet sem hagytak ott addig, míg valami szenzációs betöréssel fenn nem hagyták emléküket.

Vigan folytatták veszedelmes munkájukat egész addig, míg préda helyül Debreczen nem jelölték ki. Itt is hozzáláttak munkájukhoz, de ebben a debreczeni rendőrség megakadályozta őket, letartóztatta és átadta a vizsgálóbírószéknek.

Radosztáék elutaztak a fürdő helyekre s itt a vendéghelyekre utána nézték, kik fürdőznek a tehetősebb családok közül, mikor ezt megállapították, elmentek az illetők lakóhelyére és azok lakásait feltörték.

Debreczenbe elsőbbsen Szalai táblabíró lakását fosztották ki, azután pedig más jelentősebb házakba törtek be.

Ebben az időben történt, hogy Pogány Ármin a debreczeni máv. javító főnökei-lyettes lakásába is betörték s onnan több száz korona értékű ékszert raboltak el. A betörésre Pogányék csak nyaralásuk, egy hónappal a betörés után jöttek reá.

Ekkor tettek jelentést az esetről a rendőrségnek. A rendőrség nyomban kutatott a betörők után, de ekkor pozitív eredményre nem jutott, noha erős volt a gyanúja, hogy ezt is a hírhedt Radosztáék követték el.

De Radosztáék ekkor már fogva voltak s erősen tagadták az újabb betörést. Időközben a debreczeni rendőrség sok fáradság és nehéz munka után oly adatok birtokába jutott, amelyek feltétlenül a Radosztáék bűnösségét állapították meg. A debreczeni rendőrség adatai nyomán Hoffmann vizsgálóbíró tegnap fogta vallatásra Radosztáékat, akik hosszabb vallatás után töredelmesen bevallották, hogy ezt a betörést is ők követték el és az ellopt ékszereket budapesti zálogintézetekben helyezték zálogba.

Ennek folytán a rendőrség intézkedett a zálogtárgyak megkötésére iránt és részben sikerült is. Radosztáék pedig a vizsgálati fogságban várják büntetésüket.

Magyar emberek szerencsétlensége Amerikában.

Elpusztult munkások.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 24.

A Pennsylvánia állambeli Kaliforniából jelentik, hogy ott rémos szerencsétlenség történt Szopó Mihály nevű honfitársunk házában. Egy hordó puszkapor felrobbant azonnali halálát okozván a kisérti ungye-gyei illetőségű Ilár János honfitársunknak, míg a szerencsétlenség másik áldozata a szintén kisérti illetőségű Dancs István a monongahelai kórházban küzd a halállal.

A szerencsétlenség úgy történt, hogy Dancs egy hordó puszkaport (megfoghatatlan könnyelműséggel úgy bontott feljés készített elő a másnapi munkához, hogy a sapkájáról az égő lámpát elfelejtette eltávolítani.

Megdöbbentő végzettség volt, hogy a lámpa Dancs fejéről épen a megnyitott puszkaporos hordóba esett bele. Oriási robbanás reszkettette meg aztán a levegőt, kiolíván azonnal Ilár életét. A szerencsétlenül járt embert Szopó Mihály házatól a magyarság nagy részvéte mellett kísérték ki a temetőbe,

A háznál és a templomban megható gyászszertartást a Homesteadról kihívott Hersanyi Sándor ev. ref. lelkész végzett.

Ilár 45 éves, nős ember volt, Felesége és négy gyermeke Magyarországon vannak. Dancs életben maradásához alig lehet remény, Dancs 32 éves nős és 2 gyermek styja, Veie együtt vannak a kórházban: Nagy János (Ung m. Csap) Brovnsvilleről 6 hét óta és egy másik magyar ember két év óta.

Vármegyénk és vidéke.

Testvérgyilkosság véletlenség-ből. Hódmezővásárhelyen — onán jelenük — pénteken, f. hó 20-án egy Kiss Imre nevű legény véletlenségéből agyonlőtte 17 éves hugát. Kiss Imre bent foglalkozott a tanyaszobában, mikor a konyhából beállított hozzá Rozi huga, kezében egy felvont sárkányu kétesövű vadászfegyverrel s azt mondta a bátyjának, hogy siessen az udvarra és löjjön verobeket, melyekkel tele van a tanyaudvaron levő eperfa. A legény vonakodott a kérésnek eleget tenni. Rozi kiment a konyhába, majd ismét visszatért, hogy rábeszélje Imre bátyját a lövésre. Mikor ujólag belépett a tanyaszobába, Imre tréfából a vállához emelte a töltött fegyvert és Rozi hugára célozva azt elesettentette. A puska ebben a pillanatban nagyot dördült s a szerencsétlen Kiss Rózát homlokán találva, egy jalkiáltás nélkül, holtan bukott a földre, mire a legény kiszaladt a szobából, elmondani édes anyjának a borzalmas eseményt. Később jelentkezett a rendőrségnek, ahol eleinte nem mert bevallani tettét s úgy adta elő a dolgot, hogy testvére agyonlőtte magát. Végül azonban töredelmes vallomást tett. A szegedi kir. ügyészség megindította ellene az eljárást.

Ismeretlen öngyilkos. Szabadkai rendőrség ma délelőtt táviratilag értesítette a rendőrkapitányságot, hogy ott a „Pest” szállóban egy 45 év körüli, az úri osztályhoz tartozó férfi agyonlőtte magát. Mivel semmi irás sem volt nála, nem lehetett megállapítani kilétét és azért a szabadkai rendőrség kérte hozzátartozóinak nyomozását.

Az öngyilkosnak a személyleírása a következő: Termete közep 163 cm. arca hosszúság, szemöldöke szőke, sűrű szeme kék, haja szőke, oldalt elválasztva és feje tetején ritkult, bajusza tömött, vöröses barna, orra erősen hajlott 5 foga hiányzik. Az öngyilkos felöltőjének atlasz bélésén, a zsebében nyomtatott K. S. monogram van zöld és kék selyemből.

Tífuszjárvány Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Helfy László papirkereskedő felesége tifuszban meghalt. Négy gyermeke és a nevelőnő szintén veszélyesen megbetegedtek tifuszban. A járvány Nagyváradon és Biharmegyében terjed.

Debreczen vízvezetéke és csatornázása.

Jog és pénzügyi bizottság döntése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 24.

A jog és pénzügyi bizottság retortáján tegnap keresztül ment a vízvezetéki szabályrendelet. Letárgyalta azt a bizottság teljes egészében, s elfogadásra ajánlja a tanácsnak, illetve a városi közgyűlésnek.

Rátértek azután a csatornázási szabályrendelet tárgyalására is. Az ülésről a következő tudósítás számol be.

Körner Adolf elnöklésével jelen voltak az ülésen: Zádor Lajos, Miskolczi Jenő, dr. Tüdös Kálmán, Magoss György dr. és Varga Károly.

A vízvezeték ügye.

Miután tegnap letárgyalták a vízvezetéki szabályzatot, ma a vízvezetéki díjszabályzatról volt szó. A bizottság etre vonatkozólag a következő megállapodásra jutott. A város házipénztára a vízvezeték költségeihez évenként 45.000 korona általános összeggel járul s azt költségvetésében évenként felveszi s a vezeték kiadásainak fedezésére fordítja.

A városi vízvezetékbe bekapcsolt magánvezetéseken fogyasztott s a vízmérő órák utján megállapított minden köbméter vizért (tizenhat) 16 fillér fizetendő. Ipari és öntözői csatlakozásokra elfogyasztott viz minden köbméterért (tizenkettő) 12 fillér fizetendő.

Kulturális intézmények részére a víz mérsékelt áron adatik. A fogyasztók számára felállítandó órák negyedévi bére, fentartási költségekkel együtt, tekintet nélkül arra, hogy van-e vízfogyasztás, avagy szünetel az röviddebb vagy hosszabb ideig: 13 m/m beömlő nyílású vizóránál 2 korona. 20 m/m beömlő nyílású vizóránál 2 kor. 20 f. 25 m/m beömlő nyílású vizóránál 3 kor. 10 f. 30 m/m beömlő nyílású vizóránál 3 kor. 80 f. 40 m/m beömlő nyílású vizóránál 4 kor. 70 f. 50 m/m beömlő nyílású vizóránál 6 korona. 80 m/m beömlő nyílású vizóránál 9 korona.

Ezen díjak negyedévenként utólag fizetendők.

A város által fizetendő általános, valamint a 7-ik §. szerinti vízdíjak azon naptól fizetendők, amely napon a vízvezeték üzembe helyeztetik. Az 5. pont értelmében fizetendő általános összeg azon naptól számíttatik, a melyen az illető magánvezeték főcsapja megnyitattott.

Az elfogyasztott víz ára negyedévenként utólagosan fizetendő. A kulturális intézetek azonban ezt előre tartoznak fizetni.

A csatornázás.

A vízvezetéki szabályrendelet részletes letárgyalása után rátért a bizottság a csatornázás kérdésére.

Csatornadíj fizetés tekintetében a város két körzetre osztatik fel. Az első körzetbe tartozik: Arany János utca, Bádógos-utca, Batthyány utca, Bathlen-utca, kap rajta.

Csapó-utca, Czegléd-utca, Darabos-utca, Deák Ferenc-utca, Gróf Degenfeld-tér, Egyház-tér, Egymalom-u., Fűvészkert-utca, Hal-u., Hatvan-u., Hunyadi-u., Hüvelyes-u., József. kir. herceg-u., Kossuth-u., Mester-u., Miklós-u., Nyomatató-u., Pásti-u., Péterfia-u., Petőfi-tér, Piac-u., Rákóczi-u., Rózsa u., Sas-u., Simonffy u., Simonyi-ut 2—12 sor-számig. Széchenyi-u., Szent-Anna-u., Vár u., Varga-u., Városház-u.

A díjakat, a melyeket a háztulajdonosok fizetnek, a következőkben állapította meg a szabályrendeletkészítő bizottság.

Az egész telek minden négyzet öle után, melyen földszintes épület áll és üres telek után 12 fillért, az egész telek minden négyzet öle után, melyen egy emeletes ház áll 16 fillért, az egész telek minden négyzet öle után, melyen két vagy több emeletes épület áll 18 fillért. Ezt azonban a jog- és pénzügyi bizottság soknak tartotta, s megbizta Aczél Géza főmérnököt, hogy idevonatkozólag javaslatot dolgozzon ki.

Az ülést holnap folytatják. Tárgyalás alá kerül a magán csatornázásról szóló paragrafus.

Domahidy főispán távozása.

A belügyminiszteri audlenczia.

Kaffka lesz a főispán.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, október 24.

A nagy főispán járásban mint budapesti tudósítónk jelenti tegnap Domahidy Elemér Hajdumegye és Debreczen főispánja is megjelent a belügyminisztériumban, s tárgyalta Kristóffy József belügyminiszterrel.

Domahidy Elemér a mint az ismeretes már akkor felajánlotta Fejérvárynak lemondását, a mikor gróf Tisza István ott hagyta a miniszterelnöki széket. Ezt a lemondást több ízben meg is ujította. Fejérváry, később aztán Kristóffy arra kérte a főispánt, hogy mindaddig, a míg a politikai viszonyok nem alakulnak ki, ne távozzék helyéről.

Domahidy Elemér engedett a felhívásnak. Most azonban, hogy a kormányt ismét kinevezte a király, szükségesnek látta, hogy a döntő lépéseket megtegyje.

Kristóffy József belügyi ügyvivő tegnap fogadta a főispánt, a ki kijelentette, hogy most már semmi körülmények között sem tartja meg állását. Kristóffy József egy ideig kapacitálta Domahidyt — mikor aztán látta, hogy a főispán nem másítja meg szándékát — csak annyit kért tőle, hogy addig vezesse az ügyeket, a míg utódjáról gondoskodás történik. Domahidy főispán ezt meg is ígérte. A főispán különben tegnap este a gyorsvonattal érkezett haza Budapestről.

A megüresedett debreczeni és hajdumegyei főispáni székbe, mint tudósítónk jelenti vagy Kaffka Lászlót, vagy Kola János dr. volt országgyűlési képviselőt ülteti be Kristóffy. A tárgyalásokat ez iránt már a közeli napokban megkezdik. Nagyobb a valószínűsége Kaffka László főispánságának. Kaffkának már régen feltett szándéka ott hagyni a belügyminisztériumot — a mult ciklusban képviselőnek is fel akart lépni. A debreczeni főispánságot azonban többre becsüli a képviselőségnél, s kapva kap rajta.

Színház.

Heti műsor.

Szerda: Lili Operette (C)
Csütörtök: Suhancz. Operette. (A)
Péntek: Mongodin ur felesége (B)
Szombat: Államtitkár Vigj. (C)

Konti József halála.

Intézkedés a temetés iránt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, október 24.

Konti Józsefnek a halála mély gyászba borította a magyar zeneirodalmat. A színházak ormairól fekete zászlók csingenek alá melán, szomoruan.

Az elhunyt zeneköltő temetése iránt családja már intézkedett. A ravatalt az elhunyt New-York palotabeli lakásán állították fel. Ott pihen Conti József az egyszerű ravatalon.

A temetés valószínűleg holnap délután lesz a magyar színiélet és irodalom nagy részvéte mellett.

Konti élete.

Idegenből szakadt közénk a szegény lengyel zsidó család zseniális sarja, de csakhamar kuruczabb lett a kurucznál. A magyar nyelvet törve beszélte, de szive bensejében, igaz, őszinte szeretettel ragaszkodott uj hazájához. Blahánának tűnt fel először, ő biztatta, hogy jöjjön Bécsből Budapestre. A küzdelmes évek hosszú sora virradt itt rá, de kedélye és pompás humora a megpróbáltatások nehéz óráiban nem hagyta el.

Derűs lényével csakhamar közkedvelt tagja lett a magyar művészvilágnak. Tréfáinak, anekdotáinak se szeri se száma. Tipusa volt a bohémnak és mulatságos ötletei még súlyos betegsége alatt sem hagyták el. Muzsájának ihletett hajtásai: A suhancz, Eleven ördög, Királyfogás és még számos örökbecsű operettje, e műfaj magyar költői között a legelső helyet biztosítják neki. Lelke nemességét, mélységes érzelmeit bübajos dallamai jellemzik minden szónál szebben. Nevét és tehetségét a hir csakhamar szárnyra kapta és messze tul száguldott vele a hármás bércz honán, uj meg uj sikerekkel tetőzve dicsőségét.

Mint karmester is a legkiválóbb volt s temperamentuma, tudása és kiváló zenei érzése teljesen érvényre juttatták a rábizott partitúra szépségeit. Évek hosszú során a Népszínháznak volt első karmestere, utóbb pedig a Király-színháznál működött.

Betegsége régebb keletű. Állapota a nyár folyamán rosszabbra fordult. Balatonfüreden keresett enyhülést, de fájdalom, későn. Ő maga is érezte, hogy nincs számára gyógyulás és arra kérte nejét, hogy értesítse barátait, akiket arra kért, hogy vigyék őt Budapestre. Itt a Herzel-féle szanatóriumban helyezték el és ettől fogva élete csendes halódás volt.

A vasgyáros. Az érzelgős Ohnet limonádé drámáját olyan rossz előadásban láttuk tegnap, a minőt Kraszna-Száldobágyon szoktak produkálni a művészet vándor apostolai. Kisérletezés, csupa szerencsétlen kísérletezés volt az előadás. Szakács Andor Derblay Fülöp szerepében próbálkozott az amorozó szerepkörrel. Nem sikerült neki. Ez a nagyon értelmes színész beláthatná, hogy ezen téren számára nem terem babér. Csai Markovits Margit sirta végig. Csupa érzélgőség, csupa könny volt az egész estén át. — Bligny herceget Krasznay játszotta elég jól — de nem elég eleganciával. Bemutatkozott tegnap Polgar Ilona is. — Egy hatalmas koszorút nyújtottak fel neki,

ugy hisszük biztatásul. Szép színpadi alak, egyebet tegnapi szereplése után nem írhatunk róla. Békés Moulinette érdemel egyedül elismerést a főbb szereplők közül. A kisebb szereplők kedvetlenül játszanak, csak Perényi József igyekezett pár szavas szerepét úgy elmondani, a hogy azt a debreczeni színpad méltósága megköveteli.

Suhanon. Holnap estüttörtökön érdekes repria lesz a debreczeni színháznak Konti József örök szép pajkos muzsikáját fogjuk hallani. A czimzerepet Fóthy Frida játsza és énekl, nekinek ez egyik legjobb alakítása. A másik női szerepet Pozsonyi Lenke játsza Durand-t pedig Polgár Sándor. A tenor szerepet Békefi Lajos játsza és énekl s a többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

Kiss Irén vendéglátója. Hosszas tárgyalások után: Kiss Irén ma délután értesítette Zilahyt sürgönyileg, hogy e héten játszhat. Ezért aztán az e heti műsor gyökeres változást szenved. Zilahy Kiss Irén felléptetésével újabb bizonyosságát adia annak, hogy a közönség érdekeit szem előtt tartja és mindent elkövet arra nézve, hogy az előleges jelentésen is hangsúlyozott ezen ígérteit is betartsa.

Műsor változás. Zilahy igazgatót ért súlyos gyász folytán, minthogy Pesten elhunyt édesanyjának temetésére kellett utaznia. A mára hirdetett „Erény utjai” elmarad és helyette „Lili” operette kerül színre a főszerepekben Fóthy Frida, Tornyai, Polgár, Deészy, Szabó Gy. Szakácsné, stb.

Ingyen adunk

egy 320 oldalra terjedő, rendkívül bő és érdekes szépirodalmi részzsel, — Debreczen és Hajdumegye kimerítő czimtarával ellátott

Nagy Képes Naptárt

mindenkinek, a ki előfizet

a Debreczeni Független Ujság

politikai napilapra, a mely a legolvasottabb, legjobb lap ma Debreczenben.

Szókimondó, bátor, mindenkitől független a Debreczeni Független Ujság és ezért kedveli a közönség.

Egy óra 1 korona.

Vidékre 1 kor. 50 fillér.

Mutatványszámot 14 napig kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Piacz-utca 47—49.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47 szám

— **Személyi hírek.** A nagyváradi kir. törvényszék elnöke tegnap Debreczenbe érkezett. Dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő ma visszautazik Budapestre, ahonnan szombaton tér ismét vissza.

Kedvező alkalom.

— **A tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlése.** Ma délelőtt veszi kezdetét a tiszántuli ev. ref. egyház kerület őszi rendes közgyűlése Kiss Áron püspök és gróf Degenfeld József főispán elnöklésével a collégium disztermében. A közgyűlés, a melyre a kerület egyházi és világi urai már Debreczenbe sereglettek nem lesz olyan érdekes, mint a tavaszi egyházkerületi közgyűlés, amelyen tudvalevőleg a debreczeni egyetem ügye vert fel nagyobb port. Érdeklődésre a tanárválasztás tarthat számot a mely a kerületi gyűlés első napján fog lefolyni. A tárgysorozatból kiemeljük a következő főbb pontokat. Jelentés a gondnok választásokról, a collégiumi tanári tanszék betöltése. Az ülés után gróf Degenfeld József ebédet ad az Angol Királynőben az egyházkerületi tagok tiszteletére.

— **Képviselőink itthon.** Debreczen város politikai életében nevezetes nap lesz a vasárnapi nap, a mikor nagyszabásu politikai gyűlés fog lefolyni a Bika-szálloda disztermében. Hazajöttek erre Debreczen képviselői, hogy a nehéz politikai életben magukra vállalt köteleességek elvégzéséről számot adjanak azoknak, akiknek bizalma küldötte őket a nemzetgyűlésbe. Szabó Kálmán hétfőn, dr. Thalgy Kálmán kedden este, dr. Bakonyi Samu pedig kedden délben érkezett Debreczenbe. Mindhárman vasárnap délelőtt 10 órakor fogják tartani beszámoló beszédeiket a Bika-szálló disztermében. Az érdekesnek ígérkező beszámoló gyűlés elé kíváncsian néz Debreczen város közönsége.

— **Angol gyárosok Debreczenben.** Debreczen kereskedelmi piacára nem kis jelentőségű esemény van készülöben. Külföldön ugyanis, ahol állandó megfigyelés tárgyát képezik a hazai politikai események, tartanak attól, hogy a nagy politikai háboru lecsendesezésével önálló vámsorompók fognak épülni Magyarországot területén, akkor pedig több, mint bizonyos, hogy a külföldi cégek Magyarországi összeköttetései meg fognak szakadni. A magyar már azonban sokkal haladatosabbnak bizonyult, hogy sem ezt minden megrázkódás nélkül vennék észre a külföldi piacon. A legnagyobb kereskedő állam Anglia előrelátó gyárosai tehát rendelkezéseket kötöttek itteni nagy kereskedőkkel és magával a hatósággal is, arról kérdezősködnek, hogy miként lehetne Debreczenben meglepedni s itt megfelelő gyár telephez jutni. — Minden esetre jelentős esemény volna Debreczen közigazdaságára, ha néhány nagyobb angol gyár kedvezőnek vélné a feltételeket s eljőnne ide gyárat alapítani.

— **Zilahy Gyula gyásza.** Zilahy Gyula szinigazgatót tegnap nagy gyász érte. Édesanyja második férje nevében özvegy Tömösváry Károlyné született Dombó Katalin életének 68-ik évében Budapestben elhunyt. A megboldogult urinő már hetek óta feküdt nagybeteg Budapestben. A legkiválóbb orvos professzorok igyekeztek meg menteni életét — de törekvésüket meghiusította a természet szomorú rendje. A sokat szenvedett urnő tegnap meghalt. Zilahy Gyulát táviratilag értesítették a nem váratlan, de mégis lesújtó hírről. Zilahy tegnap feleségével és két kis fiával felutazott Budapestre, a hol ma megy végbe az elhunyt urasszony temetése.

— **Veszedelemes unoka.** Egyszerű ruhába öltözött öreg asszony tett panaszt tegnap a rendőrségen, unokája ellen. A panaszkodó asszony Szabó Mihályné. Van neki ugyanis egy Géza nevű unokája, aki bár az életet most kezdi megismerni, de már is erősen a zülés útján van. Szegény öreg nagyanyját ütéssel, megöléssel fenyegeti, ha nem ad neki pénzt ivásra, A rendőrség a rakoncátlanokodó, veszedelmes unoka ellen megindítja az eljárást.

— **Hyllvános könyvtár a kamaránál.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kiváló titkára Szávby Gyula igen érdekes és hasznos ujtást léptet életbe a kamaránál. A kamara 3000 kötetet meghaladó valóban értékes könyvtárát hozzáférhetővé teszi a debreczeni iparosoknak és kereskedőknek. A kamara könyvtára telve van a szakirodalomhoz tartozó munkákkal — s ezeknek a közönség kezébe való becsátása dicséretes dolog. A kamarai népkönyvtár vasárnaponként lesz nyitva — s a fogalmazók felváltva fognak örködni a könyvtári órák alatt.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Bihari Zsuzsanna ev. ref. 1 napos, Nagy Sándor ev. ref. 1 hónapos, özv. Madár Józsefné ev. ref. 80 éves.

— **A Falk kefégyár betörői.** Megirtuk lapunkban, hogy Tóth András és Nagy István a Falk-féle kefégyár két régi munkása péntek éjjel betörték a gyár pénztárába, hogy azt kirabolják, munkájok közben két éber csendőr Szathmáry Pál őrmester és Bali Imre káplár megcsipte őket. Nagy Istvánnak ugyan sikerült az emeletről leugorva elmenekülnie, minthogy azonban társa nevét kivallotta a csendőrség őt is le tartóztatta. Miután a csendőrlaktanyában a kereszkérdések sulya alatt tettét beismerte a két gazember, másnap a királyi ügyészség fogházába kísérték őket a csendőrök. A királyi ügyészség azonban tegnap szabadlábra helyezte a két betörőt, mert a rablást nem követték el, csak betörés kísérlete terheli őket.

— **Osztálysorsjáték.** A XVI. sorsjáték mai huzásánál a 600.000 koronás jutalmat a 39310 számú sorsjegy 2000 koronás nyereménnyel együtt nyerte.

5000 koronát nyert: 75375.

2000 koronát nyertek: 13380 18022

24771 33157 39310 56918 72246 81813.

1000 koronás nyertek: 10698 21651

45766 48915 60505 75321 77142 103353.

500 koronát nyertek: 33082 35564

39020 49369 60584 60775 87116 87470

89968 96464 102441 103925 105081.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Több csódtömeget vettünk és így a ruhaszövetek és vásznak árait telesen leszállítottuk, különösen felhívjuk a figyelmet selyem pamutjainkra 1 gombolyag eredeti ár 30kr. nálunk 15 kr. és a Honig féle csódból meg meglevő férfi gyapju szövetekre. Tisztelettel Wallerstein Fülöp Fiai kistemplommal szembe.

— **A pártok.** Most a reaktivált Fejérváry kormány új pártot akar alakítani, bizonyára sokakat fog érdekelni a képviselőház pártjainak mai számbeli ereje, viszonyítva a januári választások eredményéhez, Ime;

	Januárban megválasztott	most van
Néppárti	25	27
Diszidens	26	26
Uj diszidens	—	24
Uj párti	13	11
Függetlenségi	164	183
Szabadelvű	148	100
Nemzeti	10	10
Szász	13	13
Demokrata	2	2
Szocialista	2	2
Pártonkívüli	8	15
Üres kerület	—	1
	413	413

Tehát január óta nyert a néppárt 2 s a függetlenségi párt 18 tagot, a pártonkívüli 5-tel szaporodott, Veszített az új párt 2 és a szabadelvű pár 38 tagot és ujjonnan alakult az új diszidensek csoportja.

— **Az iszákosság halottja.** Fodor Imre napszámosnak ugyancsak szomorú vége lett. Meghalt a pálinkától. Már hosszabb idő óta nagy mennyiségben élvezi a pálinkát. Tegnap is egyik pálinka mérőben óriási mértékben élvezte az alkoholt s itt italozás közben elaludt. Kezdték költögetni, de nem igen ébredt. Rendőrt hívtak, aki aztán a magánkívül levő férfit kivitte a kórházba. De itt nem volt már szükség a segítségre, mert Fodor Imrét megölte a pálinka, A gyanús körülmények között elhalt Fodor Imrét ma felboncolják.

— **Beszédeggyítő tanfolyam.** A siketnémák debreczeni intézetének igazgatósága a dadogók és minden egyéb hibás beszédűek számára tanfolyamot tart. A tanfolyam f. évi november 15-én kezdődik és egyfolytában öt, esetleg hat hónapig tart. Felvételt nyerhetnek rá mindkét nembeli hibás beszédűek. A tanfolyamon résztvevők igazolt szegénység esetén tandíjmentesek, különben pedig havonként 12 korona tandíjat fizetnek. Eelvétele iránti megkeresések az intézet igazgatóságához intézendők. Ugyanott délután 4 és 5 órák között személyesen is jelentkezhetnek.

— **Ujítás a debreczeni kereskedelmi iskolában.** A kereskedelmi életre rendkívüli fontossággal bír, hogy az e téren működők gyakorlati kiképzése a kor kívánalmaival lépésben fokoztatik. A debreczeni felső kereskedelmi iskola igazgatósága e fontos kérdést akként kívánja megoldani, hogy évenként 8 hónapra terjedő kereskedelmi esti szaktanfolyamot rendez. E tanfolyamok a gyakorlati életre rendkívül hasznosak. Minthogy azonban célszerűnek bizonyult, hogy e tanfolyamok folyamánként a kereskedelmi jog bővebb alapon részleteiben is megismertessék, a felső kereskedelmi iskola igazgatósága és felügyelő bizottsága legközelebbi illetékes helyen lépéseket tesz aziránt, hogy a felső kereskedelmi esti szaktanfolyam **tovább képző tanfolyammal** egészítsék ki. A továbbképzésben azok vehetnek részt, akik a kereskedelmi esti tanfolyamot sikeres eredménnyel elvégezték.

— **Töröljék el a vasuti menetrendet.** Valóban ezt a tanácsot kell adni a helyi vasut igazgatóságának. Most minék vasuti menendrend, ha a vonatokat úgy közlekednek, ahogyan akarják. A helyi vasut igazgatósága által kiadott vasuti menetrend percnyi pontossággal állapítja meg, hogy

milyen időben kell a vonatnak a megálló helyeken lenni. Ez a rendelkezés azonban mellőzve van, mert ha erre az időpontra számít a közönség, vagy lekési a megjelölt időpontot, minthogy a vonat előbb érkezett oda és előbb megy el, mint a meghatározott időpont, vagy várakoznia kell jó ideig, mert a vonat késik. Igen helyesen tenné a vasut igazgatósága, hogyha ezen a bajon segítene, és a menetelési időt pontosan, hajszálra betartaná vagy pedig azzal az indokolással, hogy a menetrend nem be tartható, azt megszüntetné. Hadd szaladgálnának a kis haszontalan masinák úgy ahogyan nekik tetszik, mert hiszen a 20 perczentes közlekedéssel úgy sem szolgálják a közérdeket és ugyis értéktelenek.

— **Egyházkerületi bizottsági ülések.** A tiszántúli ref. egyházkerület közgyűlése alkalmából a következő bizottsági ülések fognak lefolyni a kollegium kistanács-terében. Október 25-én délután 4 órakor református segélygyuleti közgyűlés. Október hó 26-án d. u. 4 órakor bírósági ülések lesznek.

— **Elfogott tolvajbanda.** Budapesti tudósítónk telegrafálja. A rendőrség tegnap letartóztatta Pelikán Károly 27 éves Back Arnold 18 éves, Vida József 26 éves és Mayer Ede 21 éves csavargókat, akik tolvajszövetkezetet alakítva, valóságos rémei voltak Ó-Budának. A tolvajbanda nem volt válogató és mindent ellopott. amihez hozzájuthatott. Loptak tyukot, libát zöldséget, ékszert, ruhát, kocsit stb. Sűrűn ellátogattak a szőlő és présházákba, ahonnan dusan megrakodva távoztak. A banda legutóbb veszedelmes magatartást tanusított. Rablásokra vetemedtek. Késekkel, revolverekkel fegyverkeztek fel. A minap megtámadták a mezőrt is, aki egy berörésűket akarta megakadályozni. Kicsibe mult, hogy agyon nem verték.

— **Lövöldöző tüzilövények.** Budapesti tudósítónk telegrafálja: A kávéházi tüzilövények, akik máj hetek óta sztrájkolnak, az utóbbi napokban veszedelmes erőszakra vetemedtek. Revolverekkel felfegyverkezve járják sorra a kávéházakat, a melyeket revolverlövésekkel valósággal megostromolnak. Tegnap éjszaka három kávéház ellen követtek el merényletet. Az Erzsébet-köruton levő Menton-kávéházba, a kerepesi-uti Munkácsy-kávéházba, továbbá a Wesselenyi és Dohány-utczák sarkán levő Anernedi kávéházba belőttek. Szerencsére a golyók nem találtak. A rendőrség széles körű nyomozást indított, hogy a merénylő tüzilövényeket elfogja.

— **Elveszett női óra.** A miklós-utczai kuttól a vasuti indóházig egy S. A. monogramos arany óra. elveszett. Aki megtalálta vigye fel a bűnügyi osztályhoz, ahol jutalmat fog kapni.

— **Hova menjünk színház után?** A Márkus „Dreher sörcsarnok“ éttermébe, a hol színház után frissen csapolt Korona sört, dus választékú s frissen készített vacsora különlegességeket kaphat a közönség. Naponta zene-estély.

— **Pergetett csemegeméz és czukortorma a legolcsóban** beszerezhető Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-utca sarkán. Telefon 315.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Gross Nagy Ferencz gyógyszerésznél Debreczen, Kossuth-utca Arany-egyszarvú gyógyszerészertár.

TÁVIRATOK.

Kristóffy Pestmegye ellen.

Negyven új főispán.

Kossuth Dalmáciában.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, október 24.

Kristóffy József belügyminiszter ma ismét életjelt adott magáról. Megsemmisítette Pestvármegyének azt a határozatát, a mely a nemzeti ellentállásra vonatkozott.

Pestvármegye 65-ös bizottsága tudvalevőleg felszólította a vármegye közönségét, hogy az esetleg felfüggesztendő vármegyei tisztviselők számára fizessen be a mult évi adójának megfelelő összeget. Kristóffy ezt a határozatot felülvizsgálta, s ma a következő ukázt küldte a vármegyének.

— Pestmegye 65-ös bizottságának azt a határozatát, a melyben a törvényhatóság közönségét az esetleg felfüggesztendő tisztviselők kártalanítására önkéntes adó befizetésre hívja fel, *megsemmisitem!* A felfüggesztett tisztviselők díjazásáról az 1886. XII. és XIII. törvények világosan intézkednek — minden ezzel szemben hozott határozat törvénytelen.

Kossuth Dalmáciában.

Kossuth Ferencz ma értesítette Zinga Peró dalmát képviselőt arról, hogy a közeli napokban egy függetlenségi politikus társaságában Dalmáciába megy, a mikor a fontosabb politikai kérdéseket személyes érintkezés közben fogják tárgyalni. Kossuth dalmáciai utját nagy izgalommal tárgyalják Bécsben.

Munkások a koalíció mellett.

Az ózdi vasgyár munkásai tegnap nagy tüntető népgyűlést rendeztek. A munkások közül többen felszólaltak a gyűlésen s végül is egyhangulag bizalmat szavaztak a koalíciónak.

Uj főispánok.

A közeli napokban mint budapesti tudósítónk telegrafálja, még negyven új főispán kinevezése várható. Megkezdik az új kormánypárt szervezését is. Vörös László és Kristóffy József ma a Hungária szállóban nyolcz szobát béreltek ki az új kormánypárt helyiségül.

Dienes Józsefet szabdlára helyezték.

Budapest, október 24. A királyi törvényszék vádtanácsa ma tartott ülést a Zeysig ügyben letartóztatott Dénes József államvasuti segédtitkár szabdlára helyezése dolgában. A vádtanács úgy döntött, hogy Dénes József

INDRA TEA

a legjobb és legfinomabb tea a világon! Melange a legfinomabb és legerősebb china, ceylon- és indiai teákból, kapható a jobb fűszer-csemege kereskedésekben és a droguériában. — Nagyban szétküldés: = Indra tea import company, Triest. =

azonnal szabadon bocsátandó. Ez a déli órákban meg is történt. Bakonyi vizsgáló bíró ma különben ismét ki hallgatta Baneth Sándort és dr. Halmai Elemért.

Letartóztatott ügyvéd.

Déva, október 24. A dévai csendőrség ma letartóztatta Lenthe Gusztáv ügyvédet, a ki sikkasztott, csalt és több más büntetendő cselekményt vitt véghez. Lenthe hetek óta bujkált Hunyad és Arad megyékben, a míg aztán tegnap hurokra került. Beszállították a dévai törvényszék fogházába.

A norvég királyság.

Koppenhága, október 25. Nansen Prithof a norvég kormány megbízásából ideérkezett, s a dán trónörökösrel s Károly herceggel tárgyalt. Nansen az angol követet, a dán külügyminisztert s a norvég kormány speciális kiküldöttjét Jarszberg Vedelt is meglátogatta, aki a legelső egyike volt, akik Károlyt a norvég trónra jelölték. Nansen az európai nagyhatalmak fővárosait is meg fogja látogatni.

Egy munkás szerencsétlensége.

Innsbruck, október 24. Egy Rieschl nevű 19 éves legény borzasztó módon pusztult el. Két társával szénát szállított és munka közben elcsuszott és 500 méter mélységbe zuhant. Holttestét apja találta meg.

Fiatal leányok gyilkosa.

Hamburg, október 24. Bornbekben tegnap este letartóztattak egy magán nevelőintézet tulajdonosnőjét, aki azzal van vádolva, hogy 15 növendékét meggyilkolta.

A lángban álló Oroszország.

Pétervár, október 24. Mimszokban tegnap véres összeütközés volt polgárok és kozákok között. Egy Szetyovics nevű rendőr, akit az egész lakosság gyűlölt, az utcán egy ismeretlen embert könnyen megsebesített. A merénylő a szomszédban levő zsidótemplomba menekült, ahol éppen istenisztelet volt. A rendőrök és kozákok behatoltak a templomba, ahol borzasztó harc fejlődött, közben munkások is érkeztek és a harc az utcán is folytatódott. A kozákok több embert megöltek és sokat megsebesítettek.

Az orosz forradalom.

Berlin, okt. 24. Varsóból jelentik: Ismeretlen emberek, valószínűleg a terrorista párt tagjai az egyik külvárosban lelőttek két rendőrt. Tegnap este egy fegyveres banda megtámadott cserző munkásokat, akik közül egyet megöltek és hetet megsebesítettek.

Magdeburg, október 24. Pétervárról jelentik: Nagyon kétséges, vajjon a duma össze fog-e ülni mert a nagy tömegek nem akarnak részt venni a választásban. Ehhez járul a vasutasok sztrájkja. A katonaság már nem elégséges, hogy az összes pályaudvarokat megszállja s attól tartanak, hogy a pétervár-moszkvai forgalmat végképpen meg kell szüntetni.

Egylet.

A Gönczy egylet közgyűlése. A hajdumegyei tanítók Gönczy Pál nevét viselő egyesülete „debreczeni járás-köre“ október hó 28 án, szombaton délután 3 órakor a debreczeni városház közgyűlési termében gyűlést tart a következő tárgysorozattal. 1. Elnöki megnyitó. 2. A kézi munkára nevelés és a modern rajzitanítás. Felolvassa: Váncsa György, ipariskolai rajzitanár. 3. A gyermektanulmányozás. Felolvassa: dr. Barcsa János, tanár. 4. Tisztujtás. 5. Esetleges indítványok. Debreczen, 1905. október hó. Dr. Barcsa János, köri elnök. Lippe József, köri jegyző.

Ongyilkos nagykereskedő.

Anyagi romlás miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, okt. 24.

A főváros kereskedő világának egyik előkelő tagja Hoffmann Alfréd, az Eggenberger féle kecskeméti-utcai könyvkereskedés tulajdonosa tegnap Városház téri lakásán öngyilkos lett. A fővárosi társaságok között, ahol az öngyilkos kereskedő igen előkelő szerepet játszott, nagy megdöbbenést keltett az eset, melynek részleteiről a következőkben számolunk be.

Hoffmann Alfréd egyike a főváros legelőkelőbb kereskedőinek. Az Eggenberger könyvkereskedés Budapest legrégebbi üzlete, 1796-ban alapították és a múlt század derekán jelentőségteljes szerepe volt irodalmi életünkben. Sok nevezetes könyv jelent meg itt, mely nyomokat hagyott a magyar kultúrában.

Mikor Hoffmann Alfréd átvette az üzletet, az még akkor ott volt a Ferenciek-terén a régi Atheneum épületben. Rendes találkozó helye volt az egyetemi tanároknak akik szívesen beszélgettek el a cég nagyműveltségű tulajdonosával. Ez maga volt a szerénység és gavallérság. Hány tudományos könyv köszönheti neki megjelenését, mikor szerzője kiadóra akadt. Az üzlet kitűnően fejlődött, forgalma és kiadványai révén is és Hoffmann Alfréd ehhez képest élt is. Szalonjában a társadalmi és irodalmi élet számos kitűnőségei megfordultak. A házigazda lebilincselő modora, nagy műveltsége estélyeit szívesen látogatóitakká tették.

Intenzív szerepe volt a kereskedelmi életben is és mint a Magyar Könyvkereskedők Egyesületének elnöke az egyesületet jelentékeny tényezővé avatta a magyar kereskedő világban. Az volt ideája, hogy művelt magyar kereskedő-osztályt teremtsen és hogy ezt elérje, semmiféle áldozattól nem riadt vissza.

Ez a nagy áldozatkészsége volt a veszte. Nem volt senki, aki ha hozzáfordult, üres kézzel távozott volna tőle. Az üzlete azonban pár év óta erősen visszafejlődött. Nem volt üzletember, nem értett a versenyzéshez.

A Kecskeméti-utczába mióta átköltözött az Eggenberger könyvkereskedés, egyik csapás a másik után érte. Családi bajok, rossz üzleti viszonyok gondokkal tetézték és ő ezeket nem tudta elviselni. Jó időben gyönyörű képtárt szerzett össze. Egyike volt a leglelkesebb amatőröknek. Ezt a képtárt utóbbi időben el kellett, hogy kótyavetyélje. Milyen nehéz szívvél vált meg kedves képeitől. Aztán eladta kiadványait az Atheneum irodalmi részvénytársaságnak és pénzt értékpapirokba fektette. A rossz politikai viszonyok miatt is balul ütött ki vállalkozása. Hoffmann Alfréd szomorúan látta anyagi romlását. Hetekig ki nem mozdult lakásából és még a Kecskeméti-utcai üzlet kis fülkéjében sem jelent meg, a hol oly

szívesen beszélgetett el jó embereivel. Hozzá járult nagy foku idegessége is, mely ellen hiába keresett gyógyulást. Járt külföldön is híres professzoroknál, de hiába. Ez adta azután kezébe a gyilkos szerszámot, mely egy jobb sorsra érdemes ember tragédiáját fejezi be.

Hoffmann Alfrédet a golyó homlokán érte és bár családja és kezelő orvosa Barta dr. mindent megtesznek, az orvosi tudomány nem tud segíteni rajta.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1905. október 24

Készaru 5 fillérrel magyabb, határidők állandók. Tengeri szilárd.

1905. októberi buza	16.50—52
1906. áprilisi buza	17.12.—14
októberi rozs	13.58—60
1906. áprilisi rozs	14.10.—12
októberi zab	14.90.—92
1906. áprilisi zab	13.80.—82
1906. májusi tengeri	14.72.—74
1905. júliusi	—
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906 szeptemberi repce	24.80.—00

Törvénykezés.

Nyolcz hónap egy késelésért.

Sulyos testi sértés vétsége miatt állott ma az igazságszolgáltatás előtt Rékási Mihály hnánási illetőségű debreczeni kömüves tanoncz. Ez év április 2-án ugyanis munkaközben szóváltásba egyledett Harangozó János fiatal napszámmossal és a veszekedés közben a kezében levő késsel úgy megszúrta Harangozó jobb karját, hogy az jobb karjára örökre béna maradt. Ma itélkezett felette a törvényszék. A vádtanács tagjai dr. Oláh Miklós elnöklete alatt Tatay Ferenc és Balogh Zsigmond ítélő bírák voltak. A vádlott sulyos testi sértés büntette miatt 8 havi börtönre és 300 korona sérelmi díj lefizetésére ítéltetett, amit az megfellebbezett.

A vereskedő birtokos. A debreczeni királyi törvényszék ma itélkezett Sebestyén László hajdunánási kisbirtokos felett, aki sulyos testi sértés büntette miatt került a törvényszék elé. A múlt év augusztus 12 én összeszóllalkozott Sebestyén Aszalós Gáborral a mindinkább hevesebb jelenet fejlődött ki közöttük, úgy hogy végre birokra kerültek amikor is Sebestyén vágta a földhöz Aszalós Gábort. Majd felkapva a melléte levő zsák búzát úgy rádobta Aszalósra hogy annak a lába térdizületének gyuladást kapott mellyel majd egy hónapig nyomta az ágyat. Sebestyén ugyan a reá rótt büncselekményt tagadta, de a tanúk és szakértők igazolták annak valódiságát. A törvényszék dr. Oláh Miklós elnöklete alatt Sebestyént bűnsnek találta és 7 havi börtönre ítélte. A vádlott az ítéletet megfellebbezte.

Konti, mint tanu. Budapesti tudósítónk jelenti: Kétszer hívták tanunak, másodizben már keményebben bangon és még sem jelent meg. De akármilyen szigorral szólítja a bíróság után is, uem lesz fogamatja: Konti József nem tanuskodik többé földi bíró előtt. A híres zeneszerzőt épp mára czitálták meg, amikor ravatalon fekszik. Pásztor Árpád a „Fecskék“ című operettje miatt, szerzői jog bitorlásáért, pört indított a Zipser és König cég ellen s ebben a pörében Konti Józsefre hivatkozott tanuként. Mivel egy alkalommal már nem jelent

meg, dr. azzal ide nyiben nyilatkoz kihallgat tárgyalás védje, d bejelenté halt. A a pörét

Bérlét 24 Debrecze

Antonin P De la Gran Saint Hy bátyja Bompán, René — Bouzincour Bouzincour Ameli, leán Antonin, u Viktorine, Madame V Madame G Madame A Jerome Egy szolgál

Don DEBB

azős

D

An

P

Mos

Külö

ős

remek posztók chelek Paplan nagy s szokny és szin ben és tények ing fel gallér

Doszi

meg, dr. Csanády bíró a mai lapra, okt. 24 ére azzal idézte meg Pásztor, hogy a menyinyben Konti „ma sem” jelennek meg. nyilatkozzék majd: ragaszkodik e mégis a kihallgatásához, vagy mellőzni kívánja. Es a tárgyaláson ismét egyedül volt Pásztor ügyvédje, dr. Besnyő Béla sem tehetett egyebet: bejelentette, hogy Konti — tegnap este meghalt. A szerző tehát — igaz sajnálatára — a pörét nélküle kénytelen befejeztetni.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet 24 szám (C) Bérlet 24 szám (C)
Debreczen, szerda, 1905. október hó 25-én:

Operett 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Antonin Plinhárd, tüzér	— — —	Ternyei Lajos.
De la Grange Batliere, báró	— — —	Deési Alfréd,
Saint Hypotese, Vicomte, nagybátyja	— — —	Polgár Sándor.
Bompán, professzor	— — —	Szabó Gyula.
René	— — —	Kondor Ernő.
Bouzincourt	— — —	Vadász Lajos.
Bouzincourtne	— — —	Sz. Gárdonyi T.
Ameli, leányuk	)	Fóti Frida.
Antonin, unokájuk	)	Körösmezey M.
Viktorine, szobaleány	— — —	B. Ozenker R.
Madame Vierbois	— — —	Kertész Kata.
Madame Grandsec	— — —	Vadász Lajosné.
Madame Anderson	— — —	Gazdácska L.
Jerome	— — —	Katona Imre.
Egy szolgál a bárónál	— — —	

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek raktárra

az őszi divat ujdonságai.

Divat kelmék.

Angol flanellek.

Posztók Costümre.

Mosó velezek stb. stb.

Külön szőnyeg osztály.

Őszi idényre

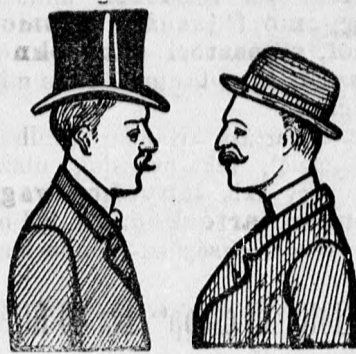
megérkeztek

remek kivitelben sima és mintás posztók, szövetek, flanellek és parchetek, Férfi és gyermek Trico. Paplanok 2 frittól feljebb. Futó és nagy szőnyegek, ágyterítők, alsó szoknyák flanel, parchet, fekete és színes clottból, bugyogót téli-ben és téli-ben. Disz és bőrkötények nagyválasztékban. Férfi ing fehér 1 frt, hajtásos 1.20, 1 gallér 12 kr., kézelő 20 kr.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Egyik ember a másikkal ajánlja.

KUNMÁRTON

kötszer, keztyű- és férfidivat üzletét.

Piacz-utca 12. szám.

Francia gummi óvszerek 30%-al olcsóbban mint bárhol.

Különlegességek!

Pelüche és haraszt gyermek kabátok, Ruhák, sapkák és fejkötőkben ugyszintén a legdivatosabb kötött Blousokban!!

legolcsóbb árak!

Márton Gyula

divat és rövidáru üzletében

Főtér 9. sz. Bika szálloda mellett.

Száraz tűzifa.

cser-, tölgy, bükk-, gyertyán és vargafa

kitünő minőségben

ölenként és vaggonszámra megrendelhető

Glück Hermann

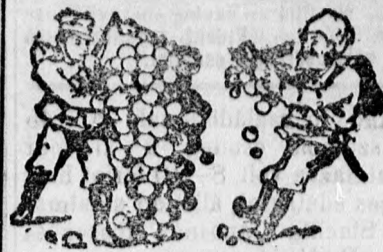
fakereskedőnél, Simonffy utca 40. sz. és Glück Ede cipő és kalap áruházában Piacz és Kossuth utca sarkán.

Orosházi Kenyér-sütőde és Élelmezési Csarnok

1 ko szőlő 13 kr.

1 ko paradicsom 10 kr. Bab fehér és tarka, lencse, borsó, lekvár, mák, köleskása, carfiol, burgonya, tarhonya, tojás, tengeri kása, tengeri liszt

a legolcsóbb napi árban.

Az elmúlt rendkívül száraz nyári folyamán ismét a

Küküllőmenti

Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 26. Nagyküküllő megye.

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep, amely ez évben is valóban szép és minden tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.

Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

Plasztikus

szép termetet minden hölgy nyerhet, ha csakis mérték után készített mellfűzőt használ.

Hölgyek óvakodjanak a gyárilag előállított fűzők használatától, mert ezek a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre, míg ellenben a mérték szerinti készítésű mellfűzők az egészségnek megóvása czéljából orvosilag is ajánlatnak.

A legjobb egészségi fűzők készítője.

Piacz-u. 42. szám

Goldstein Karolin.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 4 fillér. — Vidéki tudakozódásnak tessék válaszolyeget csatolni.

Egy pénztárnéknő jó családból való 20—45 évesig, jó számoló eszelleg a ki már tizletben alkalmazva volt 8—10 forint havi fizetéssel teljes ellátással, állandó alkalmazást nyerhet Slachta Jánosnál fűszer és vas tizletében H. Nánáson.

Legelősbő bevásárlási forrás! 1 L. Ezerjő 80 kr. Rizling 40 kr. 1 liter Jamaika rum 80 kr. Sűrű málna szörp 1 frt. 1 ko törm. csokoládé 90 kr. 1 dgr. császár keverék tea 5 kr. **Tea süteményekben óriási választék**, 1 üv. Pezsgő Carte Blanche 1.20, Tokaji Sec 1.50, Influenza ellen legbiztosabb szer 1 üveg gyógy Cognac 15 és 25 kr. Merkli Ferencnél Fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

Végkiárusítás üzlet-felosztás miatt! Mig a készlet tart férfi-, fiu- és gyermek ruhák végkiárusítatnak Grünfeld Adolf üzletében Debreczen, a Kistemplom mellett. Mesés olcsó árak! Félingyen!

Ugyes detailista segéd, fűszer és csemege üzletbe fölvetetik. Czím a kiadóhivatalban.

Jó családból való fiu tanulónak könyvkereskedésbe felvétetik. Czím a kiadóban.

Férfi- és női kalapokat készít és javításokat a legjobb kiviteben eszközöl Békés Lajos kalapos műhelye Piacz 44. Dr. Ujfalussyház az udvarban.

Könyvelésben jártas kisasszony jó fizetéssel felvétetik. Ajánlatok A. C. jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők.

Friss uradalmi thea vaj. 1 kg. thea sütemény kgos dobozokban 80 krajczár, 1 dkg legfinomabb törmelék thea 3 kr. 1 kg. legfinomabb törmelék chokoládé 1 forint Lusztig és Bán fűszer és csemege üzletében, Simonffy-utca 2. Városi bérház.

Ingyen kapja meg mindenki a Debreczeni Független Újság 320 oldalra terjedő nagy képes naptárát, mely Debreczen város és Hajdumegye pontos és teljes czimtarát tartalmazza, — ha előfizet a Debreczeni Független Újság-ra. 1 hóra 1 korona.

Több raktárhelyiség a piacchoz igen köze kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Keresek egy két szoba, konyha és hozzátartozóból álló lakást lehetőleg közel a piacchoz nov. 1 re. Czím a kiadóhivatalban.

Irodának 2—3 szobás lakás a piacon november elsejére kerestetik. Ajánlatok írásban a kiadóba kéretnek.

Kerestetik egy nagyobb birtok Hajdumegyében. Czím a kiadóban.

Egy hittanhallgató bármily tanítást elfogad. Czím a kiadóban.

Kopirkönyvek Heller-féle szabadalom, 3 réti regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr, 500 lapos 1 frt 20 krért kapható Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

Mázilag készített boreczet eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Könyvelő kerestetik, ki a magyar német levelezést is teljesen érti. Ajánlatok „M. J.” jeligére a kiadóba kéretnek.

Molnár tanoncznak azonnal felvétetik jól nevelt, erős növésű 15—16 éves fiu Hajdunánáson Csiha Elek gőzmalmában.

Két szoba, konyha kerestetik a város központján. Czím e kiadóba.

Hollandi gyomorcsépek

a legkitünőbb háziszser minden-nemü gyomorfájásnál, gyomorgörösnél, emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve minden üveghez.

Kéznél tartása kiválóan ajánlható oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni mennek, vagy akik **tanyákon vagy kis faluban tartózkodnak**, hol baj esetén orvosi segítséghez azonnal nem juthatnak.

1 üveg „Hollandi csepp” ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN, városházzal szemben.

Divat ujdonságaink

az őszi időnyre megérkeztek.

Női ruha és kosztum kelmek. Bluz selymek, jó mosó barchentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű **francia P. D. jegyű kitünő szabásu**

FÜZŐK

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

Csak akkor valódi, ha a háromszögu palack az itt levő szalaggal (vörös s fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvénszékileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia leg több gyógyszerárában és gyógyszeráru kereskedésében.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

== Utánzások törvényileg tiltatnak. ==

Ha egészséges és hosszú életü akar lenni, igyék K. Impér „Répáti” gyógyszeraványúvizet Magyarország giesshüblije! Ize és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavallat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemü hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok, a hólyag hurutos megbetegedései, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

III	1 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt	32 fillér.	III
	üvegeket visszavesszük:	12	
	1/2 lt. „Répáti” gyógyviz üveggel együtt	23 fillér.	
	üvegeket visszavesszük:	7	

Főraktár Debreczen és vidékére:

Weisz Andor, Csapó-u. 1.
Telefon 332.